

Kai Világ

Független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj, Str. Iuliu Maria 8
Telefon: 6-30.

Egy farkaskutyáról

irtak a lapok a napokban. Az egész egy rövidke hír volt. Apró kis törvényszéki hír. Valaki feljelentést tett, hogy ellopták a farkaskutyáját. A rendőrség nyomozott és megtalálta a tolvajokat. A farkaskutyát nem. Mert a farkaskutyát azért lopták el, hogy megegyék. Éhesek voltak. A lopás azért lopás. A tény tény marad. Két ember ellopta Valaki ur farkaskutyáját. A törvény a lopást bünteti. A tolvajok a bíróság elé kerültek, a bíróság ítélte. Öt-öt napot kaptak. Enyhítő körülmény volt, hogy éhesek voltak.

— Igenis loptunk. Loptunk. Elloptunk egy farkaskutyát. Azért loptuk el, hogy megegyük. Éhesek voltunk.

A bíró előtt ott a törvény. Lopásnak ez és ez a büntetése. Semmi kétség, a lopás megtörtént. Tehát ítélni kell. De a bíróban belül egészen mélyen van egy másik törvénykönyv is. Nem emberek írták embereknek. Ezt a törvénykönyvet nem pergamentre írták, hanem élő, vérző húsra: a szívre. Ez a törvénykönyv is bünteti a lopást, de figyelmezteti is a bírót:

— Vigyázz! Ez az ember éhes volt! Ez az ember dolgozni akart! Ez az ember véres verejtékkel akart megdolgozni, hogy egy falat kenyeret kapjon. Ez az ember már mindent megpróbált, ez az ember már éhezett, ez az ember már állott kidülledt szemekkel a pék boltja előtt és néhányszor majdnem kinyújtotta a kezét, hogy lopjon. Ez az ember egy darabig győzött a gyomra felett. Ez az ember azt a farkaskutyát nem azért lopta el, hogy lopjon! Nem azért, hogy embertársát megkárosítsa, ez az ember azért lopott, mert — éhes volt.

S a bíró összeveti a két törvénykönyv paragrafusát. Itél: megbüntetik, mert lopták, de kis büntetést szabok rád, mert — éhes voltál.

A bíró teljesítette kötelességét. Mint bíró, mint ember. A bíró jó bíró volt. Ember volt.

De — elmondhatod-e, embertársam, azt arról az urról, aki a farkaskutyáját kereste?

Az az ember, aki elítéltetett, börtönbe záratott két embert, mert szörnyű, kínzó éhségükben felfalták a farkaskutyáját — maga is éhezhetett. Azért tartotta, azért nevelte, azért etette májjal ezt a farkaskutyát, hogy leölethesse és kínzó éhségében maga egye meg. Joggal ítélte el tehát a tolvajokat.

Csak így érthető meg, hogy börtönbe csukatta azt a két embert.

Egészen bizonyos, hogy téves a lapoknak az az állítása, hogy ez a feljelentő nem szegény ember volt, hanem gazdag s egy nagy város — polgármestere...

Elsüllyedt egy román hajó a Fekete-tengeren

Az óriási viharban lehetetlen volt a süllyedő hajónak segítséget nyújtani — Elveszett a hajó legénysége

(Bucuresti, szept. 23.) Konstancából jelentik, hogy tegnap délután a Fekete-tengeren erős vihar volt. A vihar a tenger vizét annyira felkavarta, hogy valóságos vízfátyolok emelkedtek úgy, hogy a tengeren látni még lehetett. A Steaua-Romana tengerhajózási társulat Razee nevű gőzöse a konstanciai kikötőből kiindulva a nyitott tengeren összeütközött egy külföldi hajóval és két léket

kapva az oldalán pár perc alatt elsüllyedt. A kikötőből a vészjelekre számos hajó sietett segítségükre, de a viharos tengeren borzasztó nehéz volt a hajó közelébe is jutni, úgy, hogy a süllyedő hajót megmenteni nem lehetett. Az Universal jelentése szerint a hajó legénységét sikerült megmenteni, míg a Dimineata jelentése azt állítja, hogy a hajó legénysége a tengerbe fulladt.

Nincs megegyezés Bratianu Vintilla és Stresemann között

(Berlin, szept. 23.) A lapoknak ama jelentéseire, melyek szerint Stresemann és Bratianu Vintilla között megegyezés jött létre a Generala bankjegyekre vonatkozólag, illetékes körök kijelentik,

hogy a megbeszélések csak általános jellegűek voltak, anélkül, hogy speciális kérdésekben megállapodás jött volna létre.

Jorga fellép Titulescu ellen szenátorjelöltnek

(Bucuresti, szept. 23.) A bukaresti egyetem kiküldöttsége tegnap délután megjelent Jorga professzornál s felkérte, hogy vállalja el a bukaresti egyetem szenatorságának jelöltségét. Jorga professzor ezt el is vállalta. Kormánykörökben Jorga lépése nagy megütközést kel-

tett, mintán a bukaresti egyetem szenatori székét Titulescu külügyminiszter számára akarták fentartani. Ezzel szemben az egyetemi tanárok Jorgát akarják szenátornak. A választások október elsején lesznek.

Ujabb megbetegedés történt a kolozsvári gyermekmenhelyen

(Cluj-Kolozsvár, szept. 23.) Tegnap délből a kolozsvári gyermekmenhelyen újabb poliomielitises megbetegedés történt. Sárossi József hat hónapos csecsemő, ki azon az osztályon volt elhelyezve, hol a gyermekhűlésben meghalt Sós Ilonka, tegnap gyanús körülmények között megbetegedett. A csecsemőt, kinevelési nincsenek, a járványkórházba szállították. Kolozsvár város közegészségügyi bizottsága tegnap este ez ügygel kapcsolatosan ülést tartott és elhatározta, hogy továbbra is állandó permanen-

ciában maradv, folytatják a betegség elleni erőyes harcot. Fodor városi tisztifőorvos munkatársunknak kijelentette, hogy hála az eddigi erőyes óvintézkedéseknek, városunkban több megbetegedés nem fordult elő.

A gyermekmenhelynek azt az osztályát, hol a megbetegedés előfordult, teljesen fertőtlenítették és vesztgáz alá helyezték. Ezzel a szigorú intézkedéssel elzárták azt a lehetőséget, hogy a betegség csirait a városban széthurcolhassák.

Köblös Elek éhségstrájkot kezdett

(Prága, szept. 23.) A kommunista Rudé Právo értesülése szerint a letartóztatott Köblös Elek a beregszászi törvényszék fogházában éhségstrájkot

kezde. Péntek óta semmiféle ételt nem fogadott el, hogy ezzel is demonstráljon bebörtönöztetésének állítólagos igazságtalansága ellen.

Agyonlöttek egy vasuti rablót

(Râmnicul-Sarat, szept. 23.) Sticau Sándor ismert vasuti rabló pár nappal ezelőtt megpróbált egy vasutikocsit feltörni, az állomás személyzete észrevette. A meglepett vasuti rabló menekülni kezdett. Az állomási rendőrség több tagja üldözés közben megállásra szólí-

totta fel. Miután nem volt ajlandó megállni, több lövést adtak le, az üldöző rendőrök, melyek közül kettő keresztül-furta a vasuti rabló tüdejét. Súlyos sebével a kórházba szállították, ahol tegnap meghalt.

Apponyi Albert békülékeny nyilatkozatot tett Genfben

(Genf, szept. 23.) Apponyi Albert gróf Genfből tegnap délután Budapestre utazott. Elutazása előtt fogadta a sajtó képviselőit, kiknek kijelentette, hogy az optáns ügyben Magyarország jogelvei feladása nélkül hajlandó mindent megtenni a békés megoldás érdekében. Egyelőre azonban nem lát elérni más eszközt, mint a döntő bíróságot.

Egy magyar újságíró kérdést intézett Apponyi Alberthez, hogy a Népszövetség kedvezőtlen döntése esetén nem e lép ki Magyarország a Népszövetségből. Apponyi Albert kijelentette, hogy bármilyen legyen a döntés, Magyarország tovább is tagja marad a Népszövetségnek. Igaz, hogy a Népszövetség révén nem igen ért még el eredményeket, de azért a Népszövetségre mégis szükség van.

Halál...

(Varsó, szept. 23.) A litván bíróság ma tárgyalta a legutóbbi kommunista puccs résztvevőinek bűnperét. Két vádlottat halálra, a többieket 5-15 évi fegyházra ítélték.

Megszüntették az eljárást a Hirsch-örökösök ellen

Ismeretes, hogy Hirsch Ödön örökösei ellen a kolozsvári törvényszéken feljelentést tettek egy birtok parcellázási ügyből kifolyólag. Ugyanis az örökösök a Nádas-mentén egy birtokrészt eladtak amit az új tulajdonos parcellázva tovább adott. Mintegy 60 munkáslakás épült ezen a területen. Mikor a Hirsch féle vagyont elárvereztették a hitelezők, kiderült, hogy ezt a birtokrészt elfelejtették telekkönyvileg átíratni az új tulajdonos nevére és a Hirsch örökösök hitelezői nem akarták az új tulajdonosok tulajdonjogát elismerni. A parcella tulajdonosok ez ügyből kifolyólag feljelentést tettek a Hirsch vagyontörökösök ellen. A vizsgálóbíró ma megszüntette az eljárást ez ügyben.

MAI PÉNZPIAC

Napok óta teljesen üzletellen. Vételkedv minimális, kínálat rendes.

100 lejért adnak a bankok: 3.21 svájci frankot, 0.618 dollárt, 0.1270 fontot, 15.76 fr. frankot, 11.31 lírát, 20.81 cseh koronát, 2.61 ar. márkát, 4.40 o. schillinget, 3.51 m. pengőt, 35.02 dinárt.

Zürichi nyitás, (szept. 23.) Berlin 12355, Amsterdam 20735, Newyork 51862, London 252353, Páris 2034 háromnegyed, Milánó 2826, Prága 1437, nyolcad, Budapest 9065, Belgrád 913 negyed, Bukarest 322, Varsó 58, Bécs 7307½.

Óriási izgalmat keltett a krematórium közeli megnyitása

A mai világ ankétjának eredménye szerint az egyházak rendre és élesen harcot kezdenek a halotthamvasztás ellen

(Bukarest, szept. 23.) Néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk már arról, hogy Bukarestben már csaknem befejezték az első romániai krematórium építését és az október 15-én már meg is kezdte működését. Mint ismeretes, a halotthamvasztók működését mindenütt a világon, hatalmas közéleti botrányok előzték meg: így például néhány évvel ezelőtt Bécsben a katolikus egyház ellenállása „világszenzációvá” dagadt. Nem érdekeltlen, hogy a státusz merev magatartásával és tisztán erkölcsi fegyverrel hosszú hónapokra ugyszólván „munkaképtelenné” tette a császárváros krematóriumát.

A bukaresti krematórium halotthamvasztó-kamrája még csak épülés alatt áll ugyan, de egyházi körökben az izgalmak máris elkezdődtek és előrelátható, hogy a halotthamvasztó tevékenységét súlyos zavarok, nagy viták és felháborodások fogják megelőzni. A halotthamvasztás körüli folyó elvi küzdelmet még nem kapta fel a nyilvánosság, de a kulisszák mögött már forró a levegő s biztos értesülésünk szerint már

nem egy egyházi értekezlet állást is foglalt a krematórium ellen.

Mintán kétségtelen az, hogy a halotthamvasztás már a legközelebbi hónapban Románia legsúlyosabb problémája lesz, mely ugyancsak sok gyűlölköny anyagot fog a közélet tűzveszélyes területére bedobni, bukaresti munkatársunk felkereste a romániai kultuszok vezetőit, akik a halotthamvasztással kapcsolatban rendkívül érdekes nyilatkozatokban világítottak rá a közelgő viharok körülményeire.

A katolikus egyház álláspontját Păuleseanu kultuszvezérigazgató, a kitűnő historikus és egyházjogász ismertette:

— A katolikus egyház pozitív intézkedésekkel tiltja és itéli el halottak elégetését. Ugyanis a kánon 1203-ik paragrafusában szövege szerint a következőket mondja: *Fidelium defunctorum corpora sepelienda sunt reprobata eorum eorumdem cremationem.* (Az elhaltaknak tetemei eltemetendőek, helytelenített az oknak elégetése). Ugyanez a paragrafus második pontja pedig a következőképpen szól: Ha valaki akármilyen módon úgy rendelkezett volna, hogy az ő teste elégettesék, tilos ezen akaratát végrehajtani; ha ez a rendelkezés szerződésbe, végrendeletbe, vagy akármilyen más okmányba volna foglalva, nemlétezőnek tekintessék.

— A kánon 1240-ik paragrafusának 5-ik pontja szerint: Meg kell tagadni az egyházi temetést azoktól, akik testük elégetését rendelték. Végül a 2339-ik paragrafus a büntetéseket írja elő kétféleképpen. Először is azokat, akik egy papot holttest elégetésénél egyházi funkcióra kényszerítenek, a pápának rezervált joggal exkommunikálja az egyházból. Ez azt jelenti, hogy a kizárást csak a pápa oldhatja fel. Azt a papot pedig, aki valamely elégetésen részt vesz: Interdictum ab ingeressu ecclesiae, vagyis örökre kitiltja eklézsiájából. Természetesen ez az álláspont közös úgy a római, mint a görög katolikusközl.

Floznik György dr. nyilatkozik

Păuleseanu tisztán jogi magyarázata után dr. Floznik Györgyöt, a gyulafehé-

vári püspöki iroda igazgatóját kérdeztük meg afelől, hogy Róma miért ilyen szigorú a halotthamvasztással szemben. Az érdekes válasz a következőképpen hangzik:

— A katolikus egyház azért itéli el a halotthamvasztást, mert kegyeletsértő és nem egyeztethető össze a feltámadásba vetett hittel. Róma amúgy is különös gonddal vigyáz arra, hogy híveinek hite ne rendítessék meg. Ezért van az is, hogy eltölti őket a rossz könyvek elvasásától.

— Ugy tetszik azonban — mondotta munkatársunk, — hogy a halotthamvasztás mind nagyobb és nagyobb tért hódít. Ebben az esetben Róma revídiálni fogja álláspontját?

— Egy ilyen változtatás csak a kánonjog megreformálása által léphetne életbe. A hasonló reformoknak pedig hosszú útjuk van. A kérdést kiadják tanulmányozásra az illetékes kongregációknak, azután a főpapok tanulmányozzák, esetleg a nagyzsinat elé kerül s a pápa szankciója szükséges.

A zsidóság nevében

Bukarest egyik főrabiját szólaltattuk meg, aki a következőket mondotta:

— A halotthamvasztással kapcsolatban a zsidóság álláspontját a rabbik tanácsa fogja megállapítani. Mintán ennek a döntésnek nem akarok elébe vágni, kérem, nevémet ne írja ki. Leszögezem azt, hogy a krematórium közeli megnyitása máris bizonyos izgalmakat váltott ki, mert

a zsidóság a halottak elégetésének mindig és mindenütt ellene volt.

Ennek oka az, hogy egyrészt a Szentírás az elhamvasztás ellen foglal állást, másrészt az elégetés ténye kegyeletlen, durva és sérti a hagyományokat. Előre is jelzem, hogy a zsidóság sohasem fogja megengedni, hogy a kórházakban hozzátartozók nélkül elhalt híveit elhamvasztják s ez a terv az állam részé-

ről csak idea marad.

Rendkívül jellemző és érdekes egy előkelő ortodox főrabbinak alábbi nyilatkozata:

— Romániai ortodox zsidósága sohasem fog beleegyezni abba, hogy halottait elégetessék, mert ez egyet jelentene azzal, hogy lemond a feltámadásba vetett feltétlen hitéről. A zsidó vallás szerint az eltemetettek mindegyikének

van egy kicsiny csontdarabja, mely nem porlad el,

hanem megmarad: a feltámadásnál ebből a csontdarabocskából kél életre az új ember. Tudni kell ugyanis, hogy a feltámadás nem szimbolikus, hanem testünk is újjá fog éledni. Az elhamvasztásnál ez a csontocska is elporlad, amennyiben az égetés nem isteni akarat szerint való. Ha szankeionálnánk a krematóriumot, lelkünket adnánk oda.

Nyilatkoznak a reformátusok

A Krematórium ügyében megkérdeztük Nagy Sándort, a bukaresti református egyházközség lelkészét is, aki kejeleltette, hogy a református egyháznak a halotthamvasztás ellen semmi kifogása nincs, miután az egy modern és hygienikus intézmény. A halotthamvasztás egyáltalán nem veszélyezteti a feltámadásba vetett hitet. Ha az elégetés a feltámadást veszélyeztetné, számos tűzhaltált halt mártír sem támadhatna fel.

A görög keleti egyház szintén az elégetés ellen foglal állást,

de miután eddig nem volt alkalma és szüksége arra, hogy álláspontját leszegezze, csak a bukaresti krematórium megnyitása után fog döntvényt hozni. Általában megállapítható, hogy a romániai felkezetek éles s valószínűleg egységes harcot kezdenek a halotthamvasztás ellen s így ez a szociális újítás nem könnyű utakon fog céljához érni.

Vasuti tisztviselők és kereskedők összejártsza sok millióval károsították meg az államot

(Galatz, szept. 23.) Ma reggel megkezdte a vizsgálóbíró Moise Katz közismert galatzi milliomos fakeskedő ügyében a kihallgatásokat, ki Bortean Gheorghe vasuti tisztviselővel összejártsza, sok millióig megkárosította az államot. Moise Katz kereskedőt a vizsgálat során szembesítették Borteanuval,

minek eredménye gyanánt a délelőtti folyamán még másik két fakeskedőt, Schechter és Nagy nevezetűeket szintén előállították. Az ujonnan felfedezett hamisítási ügyben 16 kereskedő van bekeverve s a napokban szenzációs letartóztatások várhatók.

Agyonlőtte magát egy volt kolozsvári tűzérkapitány

Hátrahagyott levelében kérte, hogy a kolozsvári 31-es tűzérzred temesse el

(Cluj-Kolozsvár, szept. 23.) Szomorú hírt hozott a kolozsvári 31-es tűzérzrednek a posta. Irminou Grigore tűzérkapitány, aki 7 évig a kolozsvári 31-es tűzérzred tisztikarába teljesített szolgálatot, új állomáshelyén, a targu-jiui 7. tűzérzrednél tegnap föbelőtte magát. Az öngyilkos kapitány a tett ekövetése után még több órán keresztül borzalmas kínokat szenvedett. Irminou kapitány két levelet hagyott hátra, egyet egy topoloveni hölgy címére, melyben bejelenti, hogy gyógyithatatlan betegsége miatt a

halálba menekül. A másik levél utolsó kívánságát tartalmazza és a kolozsvári 31-es tűzérzred tisztikarának van címezve. Ebben a levélben kéri, hogy hozák holttestét Kolozsvárra és ezredbeli bajtársai temessék el, akikkel 7 évig jóban-rosszban együtt volt. Az esetben pedig, ha valaki ellenezné ezt a kívánságát, úgy rendelkezett, hogy adják át holttestét a kolozsvári klinika bonetani intézetének tanulmányi célokra való felhasználásra.

SPORTVILÁG

A bajnokság nyitánya. Vasárnap végre Kolozsvárt is megkezdődik a bajnokság. Az eddig mutatott formákat tekintve, a Románia a favorit, azonban sok függ attól, lesz-e külön Univerzitatea is, vagy sem. Igen neves küzdelem várható a helyezésekért, amelyeknek sorrendje kezdettől fogva teljesen nyitnak ígérkezik, mert valamennyi többi csapat egyforma erős, illetve gyenge. — Ez alkalommal figyelemztetni kívánjuk a sportegyesületeket, hogy a központi futballszaksztyály egy augusztusban kiadott rendelete értelmében csak azok a játékosok vehetnek részt bajnoki meccseken, akiknek igazolása a szövetség által kiadott Buletin Oficialban megjelent és központi anyakönyvi számat kapott. Nem elég tehát, hogyha a helyi hivatalos rovatokban megjelennek a helyi szaksztyály igazolásai, hanem okvetlenül szükséges a központ tudomásulvétele is. A rendelet kifejezetten kimondja, hogy a központilag anyakönyvezett játékos szerepeltetése óvási ok és az ilyen mérkőzés megsemmisítendő. — A szövetség feladata viszont a központi igazolások gyorsítása, nehogy bürokratikus lassúság miatt az egyesületek érdekei súlyos károkat szenvedjenek. Az első napon a Haggibbor-CFR és a RMS-KMSC az ellenfelek. Mindkét mérkőzés teljesen nyitlt és érdekes, heves küzdelmet ígér.

SZÍNHÁZ - MOZI

Visszatérnek Európába a film-hírességek

Amerikai jelentések szerint a filmvilág számos híressége Európába készül visszatérni, miután temperamentumuknak az amerikai viszonyok nem megfelelők. Így Mosjoukine, miután az Universal filmársaság részére befejezi két hatalmas filmjét, Franciaországba tér vissza. Tourjanski a világhírű rendező, valamint Koránkó Nathalia szintén Franciaországba megy. Erich Poumer, Bukowetzky Demeter és Putty Lya pedig Németországba térnek vissza. Ezeket a híreket azonban fentartással fogadjuk.

Kitűntették Jack Feydort

Jack Feydor, a nagy francia rendező, ki az Atlantis és a Libanoni kastély című filmével világsikert ért el, a francia becsületrend lovagja lett. A kitűnő rendező jelenleg Benoit Pierre Lepros királya című regényét dolgozza át filmre, melynek felvételeit Indokínában készíttik.

A Magyar Színház heti műsora

Péntek: A Legkisebbik Horváth-lány. 3-adszor. Napi bérlet 6 szám)

Szombat 4 órákor: A szerelem vására. (Poór Lilivel, Tárayval. Nagyon olcsó helyárrakkal.

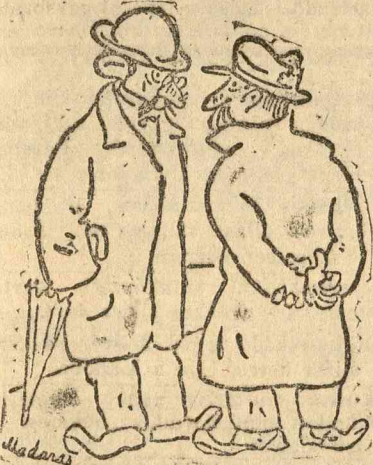
Szombat fél 9 órákor: A Legkisebbik Horváth-lány. (4-edszer. Napi bérlet 7 szám.)

Vasárnap fél 3 órákor: Hamburgi menyasszony. (Operettrepreiz, olcsó helyárrakkal.)

A bécsi revük. Soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg a bécsi operett revü-társulat előadásai iránt. Teljes bécsi társulat érkezik vasárnap Kolozsvárra és hétfőn este kezdik meg négy estére terjedő vendégjátékukat. A társulatot kiegészítő 12 bécsi görll, Bécs legjobb lányai. A revü a modern színpadokon ma már olyan tért hódított, hogy a világvárosok el sem képzelhetők revük nélkül. Az első estén A szerelem naplóját játsszák, a másodikon Szerelmi éjszaka a Boszporusz partján, a harmadikon Ha szabadjára engedik..., a negyedikén pedig a Revük-revűjét.

HIREK

A szerencse

— Képzeld, milyen szerencsém volt ma. Találkoztam egy hitelezőmmel, aki megkérdezte, hány óra. Megnéztem az órámat és azt feleltem: egy. Erre ő lekent egy pofont és tovább ment.

— Na és ez szerinted szerencse?

— Igen, mert képzeld, ha azt mondtam volna, hogy tizenkettő.

Ritka alkalom!

Csak 8 napig!

2 lejjel 50 lejt

KERESHET!

Ön megveszi 2 lejjel a
délben megjelenő legjobb,
legérdekesebb magyar uj-
ságot, amelynek felmuta-
tása ellenében a kiadóhi-
vatal, str. Iuliu Maniu (v.
Szentegyház-u.) 8 szám
alatt ingyen vesz fel Öntől
egy 10 szavas apróhírde-
tést, amelynek egyéb-
ként 50 lej volna az ára

Ezt a kedvezményt a
Mai Világ minden vásárlója
szeptember hó 30.-ig élvezi!

Megint érettségi botrány Csernovitzban

(Csernovic, szept. 22.) A nemrég le-
folytatott javítóvizsgák ismét sajnála-
tos botrányt eredményeztek Csernovitz-
ban. Az állami 3. gimnázium Masini
nevű matematikai tanára a nála javító-
vizsgát tevő 17 diák közül mindössze
hármát engedett keresztnél, míg a töb-
bit javítóvizsgára utasította.

Tegnap délelőtt a tanárt, mikor az
iskolát elhagyta, a gimnázium előtt vá-
rakozó tömeg körülvette és izgatott
hangon felvilágosításokat kért a tör-
téntről.

A tömeg fenyegető magatartást kez-
dett tanusítani és hangos pfuj-ozásban
tört ki.

Marini tanárt a tömeg egészen a fő-
igazgató hivataláig kísérte és hangosan
tüntetett ellene.

Elmulatta az adóhivatal pénzét a végrehajtó

(Buzeu, szept. 23.) Cletei C. Vasile
buzeni végrehajtó feltűnően költséges
életmódot folytatott az utóbbi időben.
A városban furcsa dolgokat suttogtak
felőle és meggyanúsították azzal is,
hogy az adóhivatal számára beinkasz-
szált pénzek jórésztét elcsikkasztja. A
végrehajtónak fülebe jutott ez a hír és
azok terjesztőit hangos botrány kereté-
be felelősségre vonta. Tegnapelőtt végre
elérte a végzete. Ugyanis nagyobb ösz-
szegű pénzt inkasszált be egyik hely-
beli cégtől, amit egyik mulatóba vidám
pezsgőzés között több könnyűvérű nőcs-

ke társaságába elköltött. Mulatozás köz-
ben az arrogáns végrehajtó beléköltött
Seimeanu Ilie rendőrkapitányba, aki
leatrtóztatta. A rendőrségen, mikor na-
cionaléját felvették, érdeklődni kezdtek
az után, hogyan telik szerény végrehaj-
tói fizetéséből sok ezer lejes mulatozá-
sokra. A vallatás során kiderült, hogy
hosszu idő óta folytatja sikkasztásait,
de már ő maga sem emlékszik milyen
összegre rughatnak azok. Most az adó-
hivatal is megindította a vizsgálatot,
hogy kiderítse az elcsikkasztott összegek
nagyágát.

Mig az anya udvarlóival beszélgetett, a gyerek belefulladt a folyóba

(Hernádkosztolány, szept. 23.) Özvegy
Buznáné Mária tegnap kirándult Her-
nádkosztolányba egy őrmester és egy
tizenedes társaságában s magával vitte 12
éves Károly, 11 éves Rella és 6 éves
Tibor nevű gyermekeit is. Hernádkosz-
tolány mellett kimentek az erdőbe s
míg az asszony udvarlóival leült a fűbe
beszélgetni, a gyerekek kissé távolabb
játszottak.

Az idő mulott s egyszerre előjött a
két nagyobbik gyerek. Sirva panaszkod-
tak, hogy a hentesvendős Tibort nem
tudják megtalálni. Az asszony lovagjai-

val a kisfiu keresésére indult, bejárták
az erdőt, a Hernád partját, de sehol
sem találták. Végül jelentést tettek a
csendőrségnek, ahonnan Knoba esendő-
őrmester ment ki a gyerek felkutatásá-
ra s magával vitte a községi tűzoltókat
is. — Este 6 órakor sikerült a gyerek
holttestét a Hernádból kifogni. Kihiv-
ták a hatósági orvost is, akinek jelen-
tése alapján megállapították, hogy a
gyerek a Hernád partján játszott, bele-
esett a folyóba s miután senki sem volt
a közelben, aki kimentse, megfulladt.

A kihívott rendőrség szétszálalta a
tömeget és megkezdte a nyomozást az
agresszív diák kilétének megállapítá-
sára.

A gimnáziumot rendőrség szállta meg,
hogy az esetleges tüntetéseknek elejét
vegyék.

— Antiholsevista lapot indítanak Er-
délyben. Az Adeverul jelentése szerint
Erdélyben egy román-magyar intellek-
tuelekből álló csoport egyesületet alapi-
tott, melynek célja a bolsevista ideológia
elleni harc és a közrendnek biztosítása.
A cél érdekében az egyesület heti lapot
indít román és magyar nyelven „Anti-
bolsevizm” és „Rend” címen. Főszer-
kesztőnek a magyar kiadáshoz dr. Űr-
mösy Maurer Béla, volt képviselőt hiv-
ták meg.

Kevés fát fogyaszt,

ha magas kalóriájú fát vá-
sárol a Fagyapoltgyárnál v.
Grün fatelep

(v. Külkeajántó-ut) Telefon 10.

— Letartóztatták, mert szocialista la-
pokot terjesztett. Csernovitzból jelentik:
A 8. hadtest hadbíróháza a napokban
ítélkezett Lupuleac szocialista agitátor
ügyében, akit a hatóságok letartóztattak,
18 napig fogva tartottak, mert Adan-
cata községben szocialista lapokat ter-
jesztett. A hadbíróház a vádlottat fel-
mentette.

SELECT-MOZGÓ

nagy sikerrel folytatja a
TÉKOZLÓ FIU

nagyszerű film bemutatását, főszerep-
ben: Marcella Albani, Paul Wegener és
Wallace Beery

Monopol Fanametfilm

— Megölte a cséplőgépet. Tiganila Kon-
stantin paucetii községbeli gépész a
cséplőgép kerekai közé esett, ahonnan
haldokló állapotban huzták ki. Kórház-
ba szállítás közben meghalt.

— Az Adeverul főszerkesztője nem
párbajozik. Tegnap számunkban meg-
írtuk, hogy Papacostea postavezérigaz-
gató egy hírlapi cikk miatt provokál-
tatta az Adeverul főszerkesztőjét. Ujabb
jelentések szerint a főszerkesztő visz-
szautasította a posta vezérigazgató pár-
bajra való kihívását, azzal az indokolá-
sal, hogy elvei nem türik meg a párbajt.

SELECT-MOZGÓ

nagy sikerrel folytatja a

TÉKOZLÓ FIU

nagyszerű film bemutatását, főszerep-
ben: Marcella Albani, Paul Wegener és
Wallace Beery

Monopol Fanametfilm

— Terhelővállomásaik megváltoztatá-
sára akarják rávenni a felfüggesztett
vasuti tisztviselőket. Az ismert Tarr-
panama legújabb fordulata hét vasuti
tisztviselőnek a felfüggesztése, akik el-
len az eljárást hivatalból indították
meg. A tisztviselők felfüggesztése után
megint megtörtént az az eset, amely a
panama leleplezése után is napokon ke-
resztül izgalomba tartotta a kolozsvári
üzletvezetőség tisztviselői karát. Egy
magasállású főtisztviselő megint felke-
reste a tanuskodó tisztviselőket és kijel-
entette nekik, hogy amennyiben terhelő-
vállomásaikat visszavonják, úgy előlép-
tetésben részesülnek. A megfélemlített
vasuti tisztviselők azonban nem enged-
tek a követeléseknek és nem voltak
hajlandók vállomásaikat megváltoztatni.

URANIA-MOZGÓ

Szenzációs premier!
PATT és PATTACHON

(VADÁSZOK)

a közkedvelt komikusok legújabb da-
rabja.
Monopol Filmcentrala

— Szerelmi bánatában öngyilkos lett
a jasi gimnázium öreg portása. Jasiból
jelentik: Cartás György 52 éves gimnáziumi
portás, aki 27 éve áll a gimnázium
szolgálatában, nemrégiben nősült, fiatal
feleséget vett, akit gyakran kinezott fél-
tékenységével. Utóbbi időben nagyon
levert volt az öreg portás és az igazga-
tónak, valamint a tanároknak is gyak-
ran hangoztatta, hogy ez a házasság
még sem való neki és el fog válni. Teg-

nap az öreg portás, ki rendkívül józan
ember volt, hatalmasan beborzott és
ittas állapotban szóváltásba keveredett
igazgatójával és tanáraival, kik csendes
viselkedésre intették. Este Cartás György
szobájából eltűnt és mikor keresésére
indultak, holtan találták meg az inté-
zet első osztályának egyik ablakán lóg-
va, hová nadrágszíjjával akasztotta fel
magát.

SELECT-MOZGÓ

nagy sikerrel folytatja a

TÉKOZLÓ FIU

nagyszerű film bemutatását, főszerep-
ben: Marcella Albani, Paul Wegener és
Wallace Beery

Monopol Fanametfilm

— Elismerték a zsidó kórházegylet
jogi személyiségét. A kolozsvári zsidó
kórházegylet jogi személyiségét elismer-
ték és bejegyezték a törvényszéken. A
kórházegylet működésének így semmi
akadálya sincs és rövid időn belül meg-
kezdí áldásos működését.

URANIA-MOZGÓ

Szenzációs premier!

PATT és PATTACHON

(VADÁSZOK)

a közkedvelt komikusok legújabb da-
rabja.
Monopol Filmcentrala

— Robbanó anyagot találtak egy vag-
gon között elrejtve. Kisenevből jelentik:
Visternici állomáson több vagon fa kö-
zött, amelyet egy Vaslui kereskedő ci-
mére adtak fel, egy láda robbanó anya-
got találtak. A katonai és polgári ható-
ságok bevezették ez ügyben a vizsgálá-
tot.

DEUTSCH

férfi divalkülönlegességek. Férfi
fehérmű méret után. Cluj
Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

— Bankot alapítanak a romániai ház-
tulajdonosok. A Háztulajdonosok Szö-
vetsége tegnap délután ülést tartott,
amelyen foglalkozott a közeljövőben
megvalósítandó nagybank alapításának
tervével. A terv szerint a háztulajdono-
sok bankjának hálózata Erdély és Bá-
nát egész területére ki fog terjedni.

Borgói Papiripar rt.

Ajánl prima minőségű

famentes papirokat

Kivánságra mintázott ár-
ajánlattal szívesen szolgál.
Iroda: Cluj. Strada Memorandului 1.

61.000
darab

szappan

kerül eladásra augusztus 31.-től
szeptember 10.-ig a

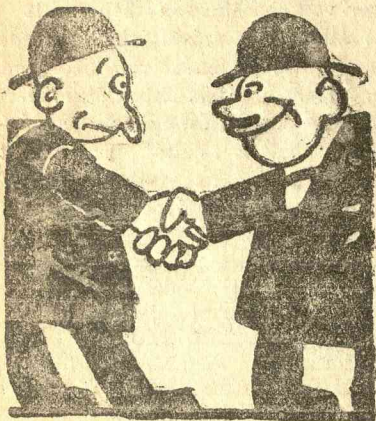
Rózsa Royal

drogeriában Cluj, Főter 26 sz. alatt
Egy vevő csak

6 darabig vásárolhat. Viszontel
árusítóknak ugyanazok az árak mint
a nagyközségnek.

Figyelje az árakat!

Fogadjunk...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy törvényjavaslat készült a gyengeelméjű ember házasságának megtiltásáról.

— Es hogyan fogják azt megállapítani?

— Nagyon könnyen, Pancser ur. Hiszen már elárulja azzal, hogy házasodni akar.

— Értem. De mondja, mit szól hozzá, a főtér közepén földfeletti autóbusszmegállót és földalatti illemhelyet épített a kolozsvári tanács?

— Azt mondják, sokan kifogásolták, hogy miért éppen a főtérre teszik, másoknak pedig az nem tetszik, hogy a föld alá kell lemászni annak, akinek pedig sürgős a dolga.

— Nézze, Pancser. Egy zsidó hitközségben évekig folyt a vita a rituális fürdő felépítéséről. Két párt alakult ki késhegyig menő harcot folytatva egymás ellen. Egyik párt azt akarta, hogy a fürdő padlóját gyaluják simára, mert másként belemegy a szálka a fürdőzők lábába. A párt azt követelte, hogy a deszka maradjon gyalulatlan, mert különben a fürdőzők elcsuszának és kitérik a lábukat. Évekig dult a harc, míg végre egy bölcs rabbi megoldotta a kérdést.

„A fürdő padlóját készítsék gyalult deszkából, de a gyalult fele legyen ahul.”

— Szóval a klozet is legyen a főtéren, de a klozet fele legyen ahul.

— Helyesen mondja, kedves Pancser. De mondja, mit szól ahhoz, hogy a kormány megint kacérkodik Averescuékkel, de azért Maniuval is barátkozik. Minek neki két párt?

— Nem ért maga a politikához, Pancser. Látja, a hadimilliomosnét megkérdi a barátja:

„Nézze, Grünne, azt értem, hogy kell magának két kutya, két autó, két bunda, két palota, két birtok, de minek magának két háziorvos?”

„Azért — felelte Grünne természetesen németül — weil den alten Reinfeld lass ich rufen, wenn ich krank bin, den jungen Schön lass ich rufen, wenn mir etwas fehlt.”

— Tehát a kormány is... Vajjon a fiatal Maniu lenne az öreg doktor és az öreg Averescu a fiatal?

— Én nem politizálok, Pancser ur, én csak szemlélem a világot. És mára ebben maradjunk.

Lepadatu, Tatarescu és Cipaianu miniszterek Kolozsvárra jönnek

Hodor prefektus ankéton tárgyalta meg a mővidékek képviselőivel a segítségnyújtás módozatait

(Cluj-Kolozsvár, szept. 23. A Mai Világ tudósítójától.) A Mai Világ közölte a nagyarányu tervezetet, amelyet Tatarescu miniszter készített el a mővidék nyomorgó lakosságának felsegélyezésére.

A megvalósítás előtt álló tervezet első stációja az a közigazgatási ankét, amelyet Hodor kolozsmegyei prefektus tartott a mővidék központjában, Bánffyhunyon. A közigazgatási ankéton Hodor prefektuson kívül jelen volt Dimitriu kolozsvári pénzügyi adminisztrátor is.

A környékbeli községek lakosainak képviselőiben megjelent jegyzők, főszolgabírák és kisbírók hosszasan előadták panaszait.

Az ankét után Hodor prefektus Dimitriu adminisztrátor kíséretében meglátogatta a község közkórházát, majd megtekintette a Barcsay-féle nagy kiterjedésű birtokot, amelyet az állam meg akar vásárolni, hogy ezen építsék majd fel a Tatarescu miniszter által tervbe vett első ipariskolát a mővidék részére.

Tegnap a kultuszminisztériumban is

értekezlet volt, amelyen Lepadatu, Tatarescu és Cipaianu minisztereken kívül Dinescu munkaügyi vezérigazgató, Assan munkaügyi vezértitkár, Cerceel, fogyasztási szövetkezetek központjának vezérigazgatója, továbbá Titu Axente, a Népbankok központjának vezérigazgatója vettek részt.

Az értekezlet tárgya a Mővidék ingyenes lakosságának nyújtandó segítség volt. Elhatározták, hogy

a jövő héten Lepadatu, Tatarescu és Cipaianu miniszterek Kolozsvárra jönnek,

majd a Nyugati Havasokat látogatják meg azzal a céllal, hogy a helyszínen alapítsák meg a nyújtandó segítség módozatait. A munkaügyi minisztérium delegátust küldött Abrudra, hogy megszerveze a községben létesítendő munkásbiztosító pénztárt, amely a Mővidéket teljesen felölelné. Az abrudi betegsegélyző kerülete mintegy 70 kilométer átmérőjű lesz és a szomszédos betegsegélyző kerületéig fog kiterjedni.

Egymillióért eladta egy szélhámos a Chrissoveloni banknak a vajdahunyadi bányákat

(Bukarest, szept. 23.) A Banca Chrissoveloni az ügyészségen feljelentést tett egy Ervin von Quitner-nevű ur ellen, aki mint a vajdahunyadi Patria márványbányák tulajdonosa megjelent a bank igazgatóságánál és ajánlatot tett a bányák megvételére. A felmutatott okmányai szerint a bánya kitűnő vállalkozásnak bizonyult és a bank igazgatósága kedvet kapott a bányák megvételére. Ervin von Quitner és a bank között létrejött a vásár, megírták az adásvételi szerződést, majd a volt bányatulajdonos egymillió lej előleget vett fel a vételárra, amivel szerencsésen el is tűnt.

A Banca Chrissoveloni egy mérnököt, valamint egyik igazgatóját küldötte le a bányák átvételére Vajdahunyadra, azonban ott semmit sem tudtak Ervin von Quitner urról, sem pedig arról, hogy a bányát eladták volna. A bank kiküldötteinek nem volt mit tenniük, visszafordultak Bukarestbe, ahol megtették a feljelentést az élelmes szélhámos ellen.

Kétmilliót sikkasztott a nagylaki adóhivatal egyik tisztviselője

(Arad, szept. 23.) Az aradmegyei Nagylak község adóhivatalánál nagyarányu sikkasztásnak jöttek a nyomára, melyet a nemrég elhunyt Petroi Sava adóhivatalnok követett el. A vizsgálat eddigi eredményei szerint megállapították, hogy az állam két milliónál nagyobb összeggel károsodott. A hatóságok lefoglalták az elhunyt adóhivatalnok vagyonát, azonban ezeknek az értékek nem fedezi az elsikkasztott összeg felét sem.

ták, hogy az állam két milliónál nagyobb összeggel károsodott. A hatóságok lefoglalták az elhunyt adóhivatalnok vagyonát, azonban ezeknek az értékek nem fedezi az elsikkasztott összeg felét sem.

Kisfia szemelattára tépte darabokra a vonat az anyát

(Budapest, szept. 23.) Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt tegnap a kelenföldi pályaudvar közelében. Levendovszky Lászlóné munkásasszony, aki a Kelenvölgyben lakik, kézenfogva vezette haza az elemi iskolából hat éves Laci nevű kisfiát. Az utat minden nap a vasuti vágányokon keresztül tette meg. A pályatesten dolgozó munkások figyelmeztették az asszonyt, hogy vigyázzon, mert vonat közeledik. Az asszony is észrevette a közeledő vonatot és menekülni akart. Szerencsétlenségére azonban nemismerte a vágányok között a járást és ijedtében éppen azon a sínén állott meg, amelyiken a győri személyvonat robogott Pest felé. A lokomotív az asszonyt elkapta és a kerekek alá sodorta. Az utolsó pillanatban a kisfiu kitépte kezét anyja karjából.

hettek, az eszméletlenül fekvő kisfiu azonban élt. Azonnal bekötötték, felültették a vonatra és Budapestre küldték, ahol már a közben értesített mentők várták és a Szent István-kórházba vitték. A fiu sebesüléséből fel fog gyógyulni.

A asszony férje, Levendovszky László, is vasuti munkás, aki szintén a vasuti sínek mentén dolgozott és itt értesült felesége tragédiájáról. Az asszony holtteste még a sínek mellett feküdt, amikor férje borzalmas sikítással borult rá és társainak csak nagyobb erőfeszítés után sikerült az öröngő emberi feleségének holtteste mellett eltávolítani. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy a szerencsétlenségért kit terhel felelősség, az összes szemtanúk vallomásából azonban kiderült az, hogy a katasztrófát az asszony ijedtsége okozta, aki szinte nekirohant a robogó vonatnak. A mozdonyvezető felelősség nem terheli, fékezéssről már szó sem lehetett.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vaslagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Állástkeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés levele csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Perfekt gép- és gyorsírónő, könyvelő, román és német nyelvet diktandóra bírja, állását változtatná. Leveleket „Perfekt” jelégére a kiadóba kár.

Szész- és italszakmában diszponáló főkönyvelő állást változtatna. Ajánlatok Szakember jelégére.

Gyermektelen, szakképzett kertész helyben vagy vidékre állást keres.

Börkereskedő segéd 3 éves praksissal állást keres. Cím a kiadóba.

Román-magyar gépiró levelezőné esti órák munkát vállal. „Bukarest” jelégére a kiadóba.

Privátórákat ad gimnazistáknak egyetemi hallgató. Érdeklődni a Kupás-útleben.

Könyvelő, német, magyar, román perfekt, sürgősen elhelyezkedne. „Szorgalmas” jelégére a kiadóba.

Olesón varró elsőrangú varrónő házakhoz is ajánlkozik. Cím: Özv. Gál Józsefné, Földész-utca 20. szám.

Rajzolásokat, sokszorosításokat vagy bármilyen hivatali teendőket elvállalok. Wéber, Attila-utca 23.

Lakás kereslet

2-3 szobás kertes lakást keresek fürdőszobával. Cím a kiadóba.

Különbejáratu butorozott szobát keresek. Cím a kiadóba.

Azonnal beköltözhető 2 szoba konyhából álló adómentes új ház eladó. Györgyfalvi-uti utjatek, 847. számú utca 5. ház.

Belvárosban a különbejáratu szobámhoz szimpatikus lakótársat keresek. Megkeresések „Jogász” jelégére a kiadóba.

Kétszobás helyiséget irodának főtér közelében azonnalra keresek. Lehet emeleten is. Cím a kiadóba.

Különlélek

Eladó házastelek Egeresen főtéren 75.000 lejért, üzletnek alkalmas. Kiadóba értekezni.

Bérbe vennék jömeneteli vendéglőt. Szakember jelégére levelet a kiadóba.

Legelősebb bádigos munkák Ábrahámánál, Str. Londrei 19 alatt készülnek.

Külföldi folyóiratokat kölcsön ad Globus lapkölesző, Apur-utca 5.

Ujdonságok vegetáriánus vendéglőben Mátyás király-utcában. Elsőrendű husmentes konyha.

Elsőrangú képviselőhez társat keresek. „Havi 30.000” jelégére a kiadóhivatal továbbít.

Jó állapotban levő tiszta gyermekágyat keresek megvételre. Cím a kiadóba.

Alig használt főzőkemence eladó. Cím Katóka, Kőker-utca 32.

Felnőtt férfiak és nők lapkihordásra kerestetnek. Cím a kiadóba.

Találmány értékesítésére pénz társat keresek. Leveleket „Nagy haszon” jelégére kiadóba.

Elegáns uri ruhák előnyös feltételek mellett készülnek Herkovits uri szabónál, Juliu Maniu sarok.

Eladó olcsón 1 szekrény, kihúzó asztal, 4 székkel, két kis irodai szék, tulipános láda, etazser, fehér paraván és állvány. László, Rákóczi-ut 37.

Dióbél (új) állandóan kapható Czinczár fűszerüzletében Széchenyi-tér 36.

Dobozokat, posta és vasuti ládákat promt szállít a „LEMNOS” LÁDAGYÁR Cluj. Calea Moşilor 23. Telefon 645

Esőköppeny

Lei 850-től
French-Coats

Raglan lei 3500

M. NEUMANN
férfi és fiuruhaáruháza Cluj. Főtér